

Matematisk analys del1

Utförliga lösningar (kommer efter Facit) som ska hjälpa extra vid eventuella studier, lägg extra fokus på notationen, titta gärna på undervisningsanteckningar för eventuella lösningsalternativ

2022-10-30, kl 8.00-13.00

Facit:

$$1a. \begin{cases} x = \frac{\pi}{36} + \frac{2\pi n}{3} \\ \text{eller} \\ x = \frac{17\pi}{36} + \frac{2\pi n}{3} \end{cases}, \text{ där } n \in \mathbb{Z}$$

$$1b. \begin{cases} x = \pi + \frac{4\pi n}{3} \\ \text{eller} \\ x = \frac{3\pi}{5} + \frac{4\pi n}{5} \end{cases}, \text{ där } n \in \mathbb{Z} \quad 1c. x = 3$$

$$2a. |z| = \sqrt{3} \text{ och } \arg(z) = \frac{5\pi}{6}$$

$$2b. y = \frac{1}{2}x - \frac{1}{2}$$

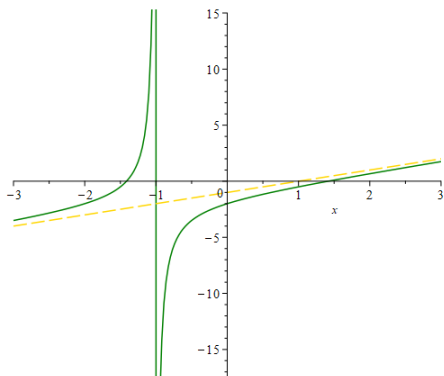
$$3a. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^5 - 1}{x - 1} = 5$$

$$3b. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin(3x - 3)}{\ln x} = 3$$

$$3c. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2 + 1} - \sqrt{x + 1}}{1 - \sqrt{x + 1}} = 1$$

4.

$$f(x) = \frac{(x^2 - 2)}{(x + 1)}, y = x - 1 \text{ (sned asymptot)}, x = -1 \text{ (lodrät asymptot)}$$

Funktionen har inga extrempunkter, har lodrät asymptot $x = -1$, har ingen horisontell asymptot och har en sned asymptot $y = x - 1$.

$$5. z = 2i \text{ eller } z = -\sqrt{3} - i \text{ eller } z = \sqrt{3} - i$$

6.

- För $k < -2$ och för $k > 2$ har ekvationen två lösningar
- För $k = -2$ och för $k = 2$ har ekvationen en lösning
- För $-2 < k < 2$ har ekvationen inga lösningar

$$7. \text{ Toppvinkeln är } 2 \arctan\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right).$$

1.

a)

$$4 \sin(3x - \pi/4) = -2 \Leftrightarrow \sin(3x - \pi/4) = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3x - \pi/4 = -\frac{\pi}{6} + 2\pi n \\ \text{eller} \\ 3x - \pi/4 = \pi - \left(-\frac{\pi}{6}\right) + 2\pi n \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow \begin{cases} 3x = -\frac{2\pi}{12} + \frac{3\pi}{12} + 2\pi n \\ \text{eller} \\ 3x = \frac{14\pi}{12} + \frac{3\pi}{12} + 2\pi n \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{36} + \frac{2\pi n}{3} \\ \text{eller} \\ x = \frac{17\pi}{36} + \frac{2\pi n}{3} \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z}$$

Svar a):
$$\begin{cases} x = \frac{\pi}{36} + \frac{2\pi n}{3} \\ \text{eller} \\ x = \frac{17\pi}{36} + \frac{2\pi n}{3} \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z}$$

b)
$$\cos(2x - 3\pi/2) = \cos \frac{x}{2} \Leftrightarrow 2x - 3\pi/2 = \pm \frac{x}{2} + 2\pi n, \text{där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - 3\pi/2 = \frac{x}{2} + 2\pi n \\ \text{eller} \\ 2x - 3\pi/2 = -\frac{x}{2} + 2\pi n \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x - \frac{x}{2} = \frac{3\pi}{2} + 2\pi n \\ \text{eller} \\ 2x + \frac{x}{2} = \frac{3\pi}{2} + 2\pi n \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow [\text{Tips: lättast är att multiplicera båda leden av respektive ekvation med 2}]$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 4x - x = 3\pi + 4\pi n \\ \text{eller} \\ 4x + x = 3\pi + 4\pi n \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x = 3\pi + 4\pi n \\ \text{eller} \\ 5x = 3\pi + 4\pi n \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \pi + \frac{4\pi n}{3} \\ \text{eller} \\ x = \frac{3\pi}{5} + \frac{4\pi n}{5} \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z}$$

Svar b):
$$\begin{cases} x = \pi + \frac{4\pi n}{3} \\ \text{eller} \\ x = \frac{3\pi}{5} + \frac{4\pi n}{5} \end{cases}, \text{där } n \in \mathbb{Z}$$

c)
$$\ln(x+3) + \ln x^2 = 3 \ln x - \ln\left(\frac{1}{x-1}\right), \text{där följande } x \text{ är av intresse} \begin{cases} x+3 > 0 \\ x^2 \neq 0 \\ \frac{1}{x-1} > 0 \\ x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > -3 \\ x \neq 0 \\ x-1 > 0 \\ x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > -3 \\ x > 0 \\ x > 1 \end{cases} \Leftrightarrow x > 1$$

Vi söker alltså en lösning som är större än 1 ($x > 1$). Nu kan vi jobba med räknelagar för \ln .

För $x > 1$ gäller nu att (obs: först nu kan vi använda "ekvivalens" tecken vid omskrivningar, ty $x > 1$)

$$\begin{aligned} \ln(x+3) + \ln x^2 &= 3 \ln x - \ln\left(\frac{1}{x-1}\right) \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow \ln(x^2(x+3)) = \ln x^3 - \ln(x-1)^{-1} \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow \ln(x^2(x+3)) &= \ln x^3 + \ln(x-1) \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow \ln(x^2(x+3)) = \ln(x^3(x-1)) \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow e^{x^2(x+3)} &= e^{x^3(x-1)} \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow x^2(x+3) = x^3(x-1) \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow x^2(x+3) - x^3(x-1) = 0 \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow x^2(x+3-x(x-1)) &= 0 \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow (x^2 = 0 \text{ eller } -(x^2 - 2x - 3) = 0) \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow (x+1)(x-3) = 0 \text{ och } \\ x > 1 &\Leftrightarrow (x = -1 \text{ eller } x = 3) \text{ och } x > 1 \Leftrightarrow x = 3 \end{aligned}$$

(obs: vi jobbar med " \Leftrightarrow " och "och" villkoret i varje steg" och " $x > 1$ ", detta innebär att då $x^2 = 0$ och $x > 1$ så kunde vi automatiskt "plocka bort" lösningen för $x^2 = 0$ och vidare på motsvarande sätt då $x = -1$ och $x > 1$ så kunde vi automatiskt "plocka bort" lösningen $x = -1$. Så **notationen** är av vikt här och sparar onödiga kommentarer för oss)

Svar: $x = 3$

Alternativ lösning är följande (obs: här kan vi **inte** jobba med " \Leftrightarrow " från början när vi löser ekvationen, **märker** du vad som är skillnaden här med tidigare lösning? **BRA!**)

$$\begin{aligned} \text{Krav: } \begin{cases} x+3 > 0 \\ x^2 \neq 0 \\ \frac{1}{x-1} > 0 \\ x > 0 \end{cases} &\Leftrightarrow \begin{cases} x > -3 \\ x \neq 0 \\ x-1 > 0 \\ x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > -3 \\ x > 0 \\ x > 1 \end{cases} \Leftrightarrow x > 1 \text{ (så klart samma som innan)} \\ &\text{Obs: tecken nu vid varje steg} \\ \ln(x+3) + \ln x^2 &= 3 \ln x - \ln\left(\frac{1}{x-1}\right) \Rightarrow \ln(x^2(x+3)) = \ln x^3 - \ln(x-1)^{-1} \Rightarrow \ln(x^2(x+3)) = \ln x^3 + \ln(x-1) \Rightarrow \\ \Rightarrow \ln(x^2(x+3)) &= \ln(x^3(x-1)) \Rightarrow \text{/ln är injektiv/} \Rightarrow x^2(x+3) = x^3(x-1) \Leftrightarrow x^2(x+3-x(x-1)) = 0 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow x^2 &= 0 \text{ eller } (x+1)(x-3) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ eller } x = -1 \text{ eller } x = 3 \end{aligned}$$

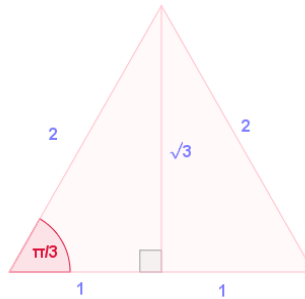
(men vi började med " \Rightarrow " och avslutade med " \Leftrightarrow " därför måste kontrolleras om lösningarna uppfyller kravet, $x > 1$)

$x = 0$ och $x = -1$ uppfyller inte kravet $x > 1$. $x = 0$ och $x = -1$ är falska lösningar.

Svar: $x = 3$

2. a.

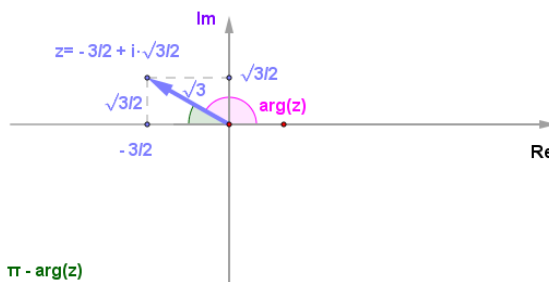
$$z = e^{i\frac{\pi}{3}} - 2 = \cos \frac{\pi}{3} + i \cdot \sin \frac{\pi}{3} - 2 =$$

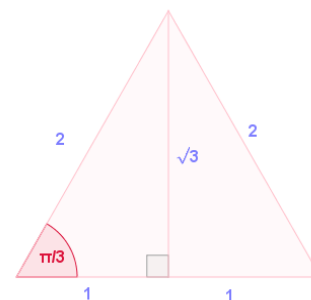
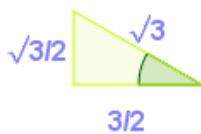
$$= \frac{1}{2} + i \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} - 2 = -\frac{3}{2} + i \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow z = -\frac{3}{2} + i \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ då blir } |z| = \sqrt{\left(-\frac{3}{2}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} = \sqrt{\frac{9}{4} + \frac{3}{4}} = \sqrt{\frac{12}{4}} = \sqrt{3}.$$

Alltså $|z| = \sqrt{3}$.

Sök nu $\arg(z)$: (när du ritat så förstår du mycket bättre hur du ska tänka)

Fokusera på den lilla triangeln där vi kan titta speciellt på den gröna vinkeln $\pi - \arg(z)$.

$$\sin(\pi - \arg(z)) = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}}{\frac{3}{2}} = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \left[\begin{array}{l} \text{vi söker bara en vinkel} \\ \text{titta på triangeln} \end{array} \right] \Rightarrow (\pi - \arg(z)) = \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \arg(z) = \pi - \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \arg(z) = \frac{5\pi}{6}$$

Svar: $|z| = \sqrt{3}$ och $\arg(z) = \frac{5\pi}{6}$.

2.

b. Vi söker tangentens ekvation $y = kx + m$ i den punkt där $x = 1$.

Tangeringspunktens koordinater är $P = (1, y(1)) = \left(1, \frac{2 \ln 1}{1^2 - 2 \cdot 1 + 5}\right) = (1, 0)$.

$k = y'(1)$ där

$$y' = \frac{2 \cdot \frac{1}{x} \cdot (x^2 - 2x + 5) - 2 \ln x \cdot (2x - 2)}{(x^2 - 2x + 5)^2} \Rightarrow k = y'(1) = \frac{2 \cdot \frac{1}{1} \cdot (1^2 - 2 \cdot 1 + 5) - 2 \ln 1 \cdot (2 \cdot 1 - 2)}{(1^2 - 2 \cdot 1 + 5)^2} = \frac{8 - 0}{16} = \frac{1}{2}$$

(obs: vi har inget intresse att slösa tid på att förenkla derivatan)

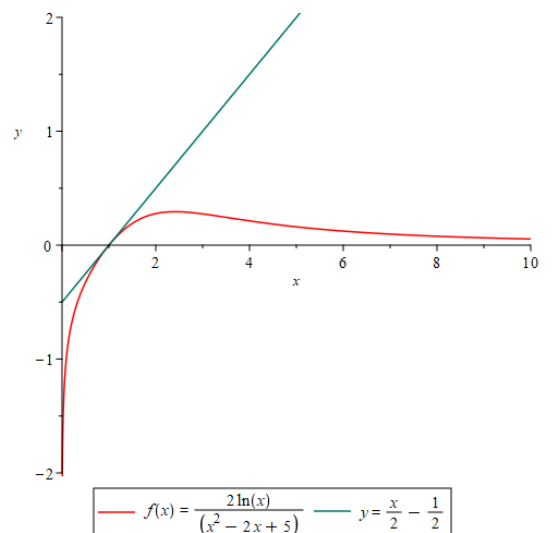
Vi har $k = \frac{1}{2}$ och tangeringspunktens koordinater $P = (x, y) = (1, 0)$. Insättning av respektive i

$$y = kx + m \Rightarrow 0 = \frac{1}{2} \cdot 1 + m \Leftrightarrow m = -\frac{1}{2}.$$

För $k = \frac{1}{2}$ och $m = -\frac{1}{2}$ blir tangentens ekvation $y = \frac{1}{2}x - \frac{1}{2}$.

Svar: $y = \frac{1}{2}x - \frac{1}{2}$

(titta gärna på bifogad bild av $f(x)$ och tangenten där $x = 1$)

3.

a)

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^5 - 1}{x - 1} &= \left[\text{typ} = \frac{0}{0} \Rightarrow (x - 1) \text{ är en faktor i nämnaren med} \right] = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)(x^4 + x^3 + x^2 + x + 1)}{(x - 1)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)}{(x - 1)} \cdot (x^4 + x^3 + x^2 + x + 1) = \lim_{x \rightarrow 1} 1 \cdot (x^4 + x^3 + x^2 + x + 1) = 1 \cdot (1^4 + 1^3 + 1^2 + 1 + 1) = 5 \end{aligned}$$

Svar: $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^5 - 1}{x - 1} = 5$

b) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin(3x - 3)}{\ln x} = \left[\text{typ} = \frac{0}{0} \right] = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin(3x - 3)}{\ln x} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin(3(x - 1))}{\ln x} = \left[\begin{array}{l} (x - 1) = t \\ t \rightarrow 0 \text{ då } x \rightarrow 1 \\ x = t + 1 \end{array} \right] =$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin(3t)}{\ln(1 + t)} = \left[\text{typ} = \frac{0}{0} \right] \left[\begin{array}{l} \text{standard gränsvärdet av intresse här} \\ \lim_{a \rightarrow 0} \frac{\sin(a)}{a} = 1 \\ \lim_{a \rightarrow 0} \frac{\ln(1 + a)}{a} = 1 \end{array} \right] = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin(3t)}{\ln(1 + t)} \cdot \frac{3t}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin(3t)}{3t} \cdot \frac{3t}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin(3t)}{3t} \cdot 3 = 1 \cdot 3 = 3$$

$$= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin(3t)}{\ln(1 + t)} \cdot \frac{3t}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin(3t)}{3t} \cdot \frac{1}{\ln(1 + t)} \cdot 3 = 1 \cdot \frac{1}{1} \cdot 3 = 3$$

Svar: $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin(3x - 3)}{\ln x} = 3$

c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2 + 1} - \sqrt{x + 1}}{1 - \sqrt{x + 1}} = \left[\text{typ} = \frac{0}{0} \right] = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x^2 + 1} - \sqrt{x + 1})(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})}{(1 - \sqrt{x + 1})(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} =$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\sqrt{x^2 + 1} - \sqrt{x + 1})(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})}{(1 - \sqrt{x + 1})(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 + 1 - (x + 1)}{(1 - \sqrt{x + 1})(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - x}{(1 - \sqrt{x + 1})(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} = \left[\text{typ} = \frac{0}{0} \right] = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 + \sqrt{x + 1})(x^2 - x)}{(1 + \sqrt{x + 1})(1 - \sqrt{x + 1})(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 + \sqrt{x + 1})(x^2 - x)}{(1 + \sqrt{x + 1})(1 - \sqrt{x + 1})(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 + \sqrt{x + 1})(x^2 - x)}{(1 - (x + 1))(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \cdot (1 + \sqrt{x + 1}) \cdot (x - 1)}{-x \cdot (\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-(1 + \sqrt{x + 1}) \cdot (x - 1)}{(\sqrt{x^2 + 1} + \sqrt{x + 1})} = \frac{-(1 + \sqrt{0 + 1}) \cdot (0 - 1)}{(\sqrt{0^2 + 1} + \sqrt{0 + 1})} = \frac{-2 \cdot (-1)}{2} = 1$$

Svar: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2 + 1} - \sqrt{x + 1}}{1 - \sqrt{x + 1}} = 1$

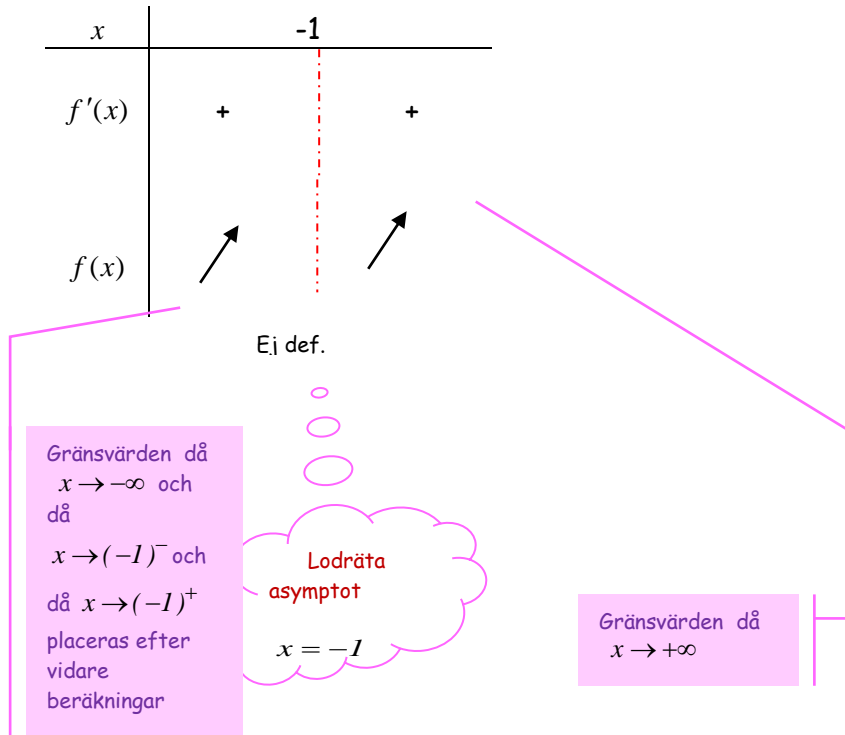
4.

$$f(x) = \frac{x^2 - 2}{x + 1}$$

$D_f : x + 1 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -1 \Rightarrow x = -1$ är ekvationen för den lodräta asymptoten

$$f'(x) = \frac{2x(x+1) - (x^2 - 2)}{(x+1)^2} = \frac{2x^2 + 2x - x^2 + 2}{(x+1)^2} = \frac{x^2 + 2x + 2}{(x+1)^2} = \frac{(x+1)^2 + 1}{(x+1)^2}$$

Alltså $f'(x) > 0$ för alla $x \in D_f$, funktionen har inga stationära punkter

Vi undersöker nu hur funktionen uppför sig vid $x = -1$ och då $x \rightarrow -\infty$ respektive $x \rightarrow +\infty$.

$$\lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{x^2 - 2}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{1}{x + 1} \cdot (x^2 - 2) = \left[\begin{array}{l} x + 1 \rightarrow 0^- \text{ då } x \rightarrow -1^- \\ \frac{1}{x + 1} \rightarrow -\infty \text{ då } x \rightarrow -1^- \end{array} \right] = -\infty \cdot (1 - 2) = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{x^2 - 2}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{1}{x + 1} \cdot (x^2 - 2) = \left[\begin{array}{l} x + 1 \rightarrow 0^+ \text{ då } x \rightarrow -1^+ \\ \frac{1}{x + 1} \rightarrow +\infty \text{ då } x \rightarrow -1^+ \end{array} \right] = \infty \cdot (1 - 2) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 2}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x \left(\frac{x - 2}{x} \right)}{x \left(1 + \frac{1}{x} \right)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\left(\frac{x - 2}{x} \right)}{\left(1 + \frac{1}{x} \right)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(x - \frac{2}{x} \right) \cdot \frac{1}{\left(1 + \frac{1}{x} \right)} = \left[\begin{array}{l} \frac{2}{x} \rightarrow 0 \text{ då } x \rightarrow -\infty \\ \frac{1}{x} \rightarrow 0 \text{ då } x \rightarrow -\infty \end{array} \right] = (-\infty - 0) \cdot \frac{1}{1 + 0} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 2}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x - \frac{2}{x} \right) \cdot \frac{1}{\left(1 + \frac{1}{x} \right)} = \left[\begin{array}{l} \frac{2}{x} \rightarrow 0 \text{ då } x \rightarrow +\infty \\ \frac{1}{x} \rightarrow 0 \text{ då } x \rightarrow +\infty \end{array} \right] = (+\infty - 0) \cdot \frac{1}{1 + 0} = +\infty$$

(Obs: ty $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 2}{x + 1} = -\infty$ och $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 2}{x + 1} = +\infty$, alltså har funktionen **inga horisontella** asymptoter)

Finns det sneda asymptoter $y = kx + m$?

(Obs: Visas enklast med hjälp av polynomdivisionen)

$$f(x) = \frac{x^2 - 2}{x + 1} = [\text{polynomdivision}] = (x - 1) - \frac{1}{x + 1} \rightarrow y = (x - 1) \text{ då } x \rightarrow \pm\infty$$

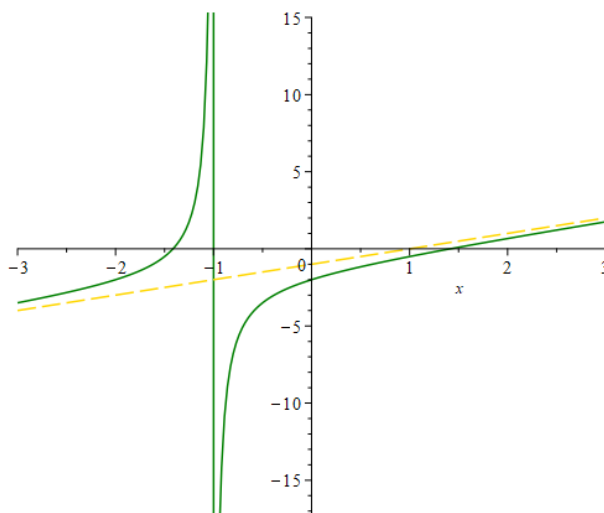
Funktionen **har en sned** asymptot $y = (x - 1)$ då $x \rightarrow \pm\infty$.

Vi kan komplettera teckentabellen:

x	-1	
$f'(x)$	+	+
$f(x)$	$-\infty$ ↗ $+\infty$	↘ $-\infty$ ↗ $+\infty$

Ej def. $-\infty$

$$f(x) = \frac{(x^2 - 2)}{(x + 1)}, y = x - 1 \text{ (sned asymptot)}, x = -1 \text{ (lodrät asymptot)}$$

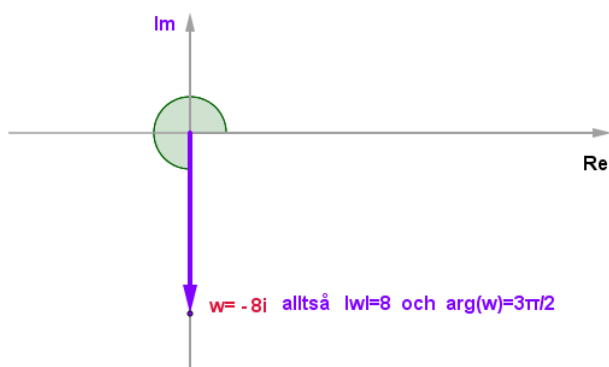
Svar: Funktionen har inga extrempunkter, har lodrät asymptot $x = -1$, har ingen horisontell asymptot och har en sned asymptot $y = x - 1$.

(OBS: alternativa sätt att fram de sneda asymptoterna hittar du i dina anteckningar från seminariet)

5.

Lösning:

$$z^3 = -8i$$

$$z^3 = -8i \Leftrightarrow z^3 = 8e^{\left(\frac{3\pi}{2}+2\pi k\right)i}, \text{ där } k=0,1,2$$

Genom att skriva z i polär form $z = re^{\beta i}$ kommer ekvationen $z^3 = 8e^{\left(\frac{3\pi}{2}+2\pi k\right)i} \Rightarrow$

$$\left(re^{\beta i}\right)^3 = 8e^{\left(\frac{3\pi}{2}+2\pi k\right)i} \Leftrightarrow r^3 e^{3\beta i} = 8e^{\left(\frac{3\pi}{2}+2\pi k\right)i} \Rightarrow \begin{cases} r^3 = 8 \\ e^{3\beta i} = e^{\left(\frac{3\pi}{2}+2\pi k\right)i} \end{cases}, \text{ där } k=0,1,2$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} r = 2 \\ 3\beta = \frac{3\pi}{2} + 2\pi k, \text{ där } k=0,1,2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} r = 2 \\ \beta = \frac{\pi}{2} + \frac{2\pi k}{3}, \text{ där } k=0,1,2 \end{cases}$$

vi får därför lösningarna

$$z = re^{\beta i} = 2e^{\left(\frac{\pi}{2} + \frac{2\pi k}{3}\right)i}, \text{ där } k=0,1,2$$

För respektive värde på k , får vi nu alla tre lösningar till $z^3 = -8i$:

- $k=0$ ger

$$z = 2e^{\left(\frac{\pi}{2} + \frac{2\pi \cdot 0}{3}\right)i} = 2e^{\left(\frac{\pi}{2}\right)i} = 2\left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2}\right) = 2(0 + i \cdot 1) = 2 \cdot i \Rightarrow z = 2i$$

- $k=1$ ger

$$z = 2e^{\left(\frac{\pi}{2} + \frac{2\pi \cdot 1}{3}\right)i} = 2e^{\left(\frac{7\pi}{6}\right)i} = 2\left(\cos \frac{7\pi}{6} + i \sin \frac{7\pi}{6}\right) = 2\left(-\frac{\sqrt{3}}{2} + i \cdot \left(-\frac{1}{2}\right)\right) = -\sqrt{3} - i \Rightarrow z = -\sqrt{3} - i$$

- $k=2$ ger

$$z = 2e^{\left(\frac{\pi}{2} + \frac{2\pi \cdot 2}{3}\right)i} = 2e^{\left(\frac{11\pi}{6}\right)i} = 2\left(\cos \frac{11\pi}{6} + i \sin \frac{11\pi}{6}\right) = 2\left(\frac{\sqrt{3}}{2} + i \cdot \left(-\frac{1}{2}\right)\right) = \sqrt{3} - i \Rightarrow z = \sqrt{3} - i$$

Svar: $z = 2i$ eller $z = -\sqrt{3} - i$ eller $z = \sqrt{3} - i$

6.

Vi ska undersöka först $f(x) = \ln x + \frac{1}{\ln x}$, där $f(x) = k$

(Obs: om t.ex. $f(x) = 0$ är $k = 0$ och vi får funktionens nollställen som är lösningar till ekvationen

$$\ln x + \frac{1}{\ln x} = 0 \text{ o.s.v.})$$

$D_f : \begin{cases} x > 0 \\ \ln x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > 0 \\ x \neq 1 \end{cases} \Rightarrow x = 1$ är ekvationen för den lodräta asymptoten och $x = 0$ är ekvationen för den lodräta asymptoten men bara då $x \rightarrow 0^+$

$$f'(x) = \frac{1}{x} - \frac{1}{x \cdot (\ln(x))^2} = \frac{(\ln(x))^2 - 1}{x \cdot (\ln(x))^2} = \frac{(\ln(x) - 1)(\ln(x) + 1)}{x \cdot (\ln(x))^2}$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow (\ln(x) - 1)(\ln(x) + 1) = 0 \Leftrightarrow (\ln(x) - 1) = 0 \text{ eller } (\ln(x) + 1) = 0 \Leftrightarrow \ln(x) = 1 \text{ eller } \ln(x) = -1 \Leftrightarrow x = e \text{ eller } x = \frac{1}{e}$$

x	0	$\frac{1}{e}$	1	e
$(\ln(x)+1)$	-	0	+	+
$(\ln(x)-1)$	-	-	-	0
$x \cdot (\ln(x))^2$	+	+	+	+
$f'(x)$	+	0	-	-
$f(x)$				

$f_{\max}\left(\frac{1}{e}\right)$ $f_{\min}(e)$

Ei def. Ei def.

Gränsvärden då $x \rightarrow -\infty$ och då $x \rightarrow 0^+$

placeras efter vidare beräkningar

Gränsvärden då $x \rightarrow +\infty$ då $x \rightarrow I^-$ och då $x \rightarrow I^+$ placeras efter vidare beräkningar

$$f_{\text{lokal max}}\left(\frac{1}{e}\right) = \ln \frac{1}{e} + \frac{1}{\ln \frac{1}{e}} = \ln e^{-1} + \frac{1}{\ln e^{-1}} = -\ln e - \frac{1}{\ln e} = -1 - 1 = -2$$

$$f_{\text{lokal min}}(e) = \ln e + \frac{1}{\ln e} = 1 + 1 = 2$$

Vi undersöker nu hur funktionen uppför sig vid $x = -1$ och då $x \rightarrow -\infty$ respektive $x \rightarrow +\infty$.

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\ln x + \frac{1}{\ln x} \right) = \left[\begin{array}{l} \ln x \rightarrow -\infty \text{ då } x \rightarrow 0^+ \\ \frac{1}{\ln x} \rightarrow 0 \text{ då } x \rightarrow 0^+ \end{array} \right] = -\infty + 0 = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\ln x + \frac{1}{\ln x} \right) = \left[\begin{array}{l} \ln x \rightarrow 0^- \text{ då } x \rightarrow 1^- \\ \frac{1}{\ln x} \rightarrow -\infty \text{ då } x \rightarrow 1^- \end{array} \right] = 0 - \infty = -\infty$$

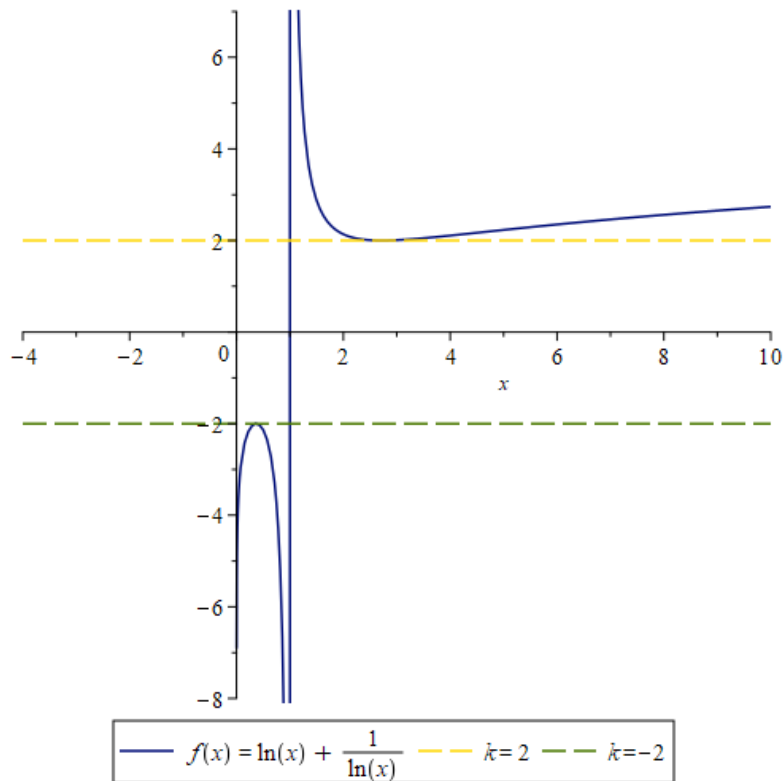
$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \left(\ln x + \frac{1}{\ln x} \right) = \left[\begin{array}{l} \ln x \rightarrow 0^+ \text{ då } x \rightarrow 1^+ \\ \frac{1}{\ln x} \rightarrow +\infty \text{ då } x \rightarrow 1^+ \end{array} \right] = 0 + \infty = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\ln x + \frac{1}{\ln x} \right) = \left[\begin{array}{l} \ln x \rightarrow +\infty \text{ då } x \rightarrow +\infty \\ \frac{1}{\ln x} \rightarrow 0 \text{ då } x \rightarrow +\infty \end{array} \right] = +\infty + 0 = +\infty$$

(Obs: ty $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\ln x + \frac{1}{\ln x} \right) = +\infty$, alltså har funktionen ingen horisontell asymptoter då $x \rightarrow +\infty$)

Vi kan komplettera teckentabellen :

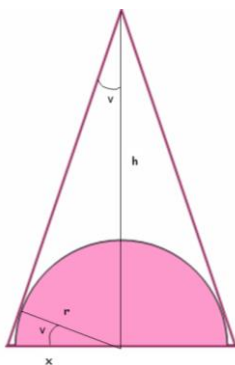
x	0	$\frac{1}{e}$	1	e		
$(\ln(x)+1)$	-	0	+		+	+
$(\ln(x)-1)$	-		-		-	0
$x \cdot (\ln(x))^2$	+		+		+	+
$f'(x)$	+	0	-		-	0
$f(x)$					$+\infty$	$+\infty$

Svar:

- För $k < -2$ och för $k > 2$ har ekvationen två lösningar
- För $k = -2$ och för $k = 2$ har ekvationen en lösning
- För $-2 < k < 2$ har ekvationen inga lösningar

7.

Lösning:

Vi kallar halva toppvinkeln v där $0 < v < \frac{\pi}{2}$

Dra en radie där i klotet till en punkt där klotet tangeras av konen.

Vinkeln mellan denna radie och konens basradie är också v . (likformighet)

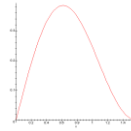
Man får

$$h = \frac{r}{\sin v} \quad \text{och} \quad x = \frac{r}{\cos v}$$

Konens volym

$$V = \frac{\pi}{3} x^2 h = \frac{\pi}{3} \cdot \frac{r^2}{\cos^2 v} \cdot \frac{r}{\sin v} = \frac{\pi \cdot r^3}{3} \cdot \frac{1}{\cos^2 v \cdot \sin v}$$

Vi studerar nu funktionen $y = \cos^2 v \cdot \sin v$, $\left(0 < v < \frac{\pi}{2}\right)$

När y har maximum har V minimum.

$$y' = 2 \cos v \cdot (-\sin v) \cdot \sin v + \cos^2 v \cdot \cos v = \cos v \cdot (2(-\sin v) \cdot \sin v + \cos^2 v) = \cos v \cdot (\cos^2 v - 2 \sin^2 v)$$

I intervallet $0 < v < \frac{\pi}{2}$ är $v > 0$.

$$y' = 0 \Rightarrow \cos v = 0 \text{ eller } \cos^2 v - 2 \sin^2 v = 0 .$$

Bara ekvationen $\cos^2 v - 2 \sin^2 v = 0$ är av intresse ty $0 < v < \frac{\pi}{2}$.

$$\cos^2 v - 2 \sin^2 v = 0 \Leftrightarrow \tan^2 v = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \tan v = \pm \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$\text{Ty } 0 < v < \frac{\pi}{2} \text{ är } \tan v = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow v = \arctan\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)$$

Eftersom $y > 0$ i intervallet $0 < v < \frac{\pi}{2}$ (OBS: $y(0) = 0$ och $y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0$) så måste det erhållna värdet ge ett maximum för y , d.v.s ett minimum för V .

$$\text{Toppvinkeln är då } 2v = 2 \arctan\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right).$$

Svar: Toppvinkeln är $2 \arctan\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)$.

